

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ : BENZOLIO . . .

Παρ' ότι το όνομα θυμίζει βενζίνη, η ρίζα της ονομασίας του είναι διαφορετική. Η πρώτη ύλη για την παρασκευή του ήταν η ρητίνη που παράγουν ορισμένα δέντρα της Ν.Α. Ασίας και ήταν περιζήτητη στα αριστοκρατικά Ευρωπαϊκά σαλόνια, επειδή η καύση της έδινε ευχάριστη μυρωδιά στους κλειστούς χώρους.

Το εμπόριό της άνηκε στους Άραβες που την ονόμαζαν **luban javi** (λιβάνι της Ιάβας). Οι Ευρωπαίοι νόμισαν ότι το lu ήταν άρδρο και παρέφρασαν το όνομα σαν **benjoin**. Στα Ελληνικά αποδόθηκε σαν **βενζόν**.

Όταν έκαναν απόσταξη στη βενζόν το κλάσμα που βγήκε πρώτο, η "γυχή" της βενζόνος ονομάστηκε αρχικά βενζίνη και νόμιζαν ότι ήταν ίδια με τη βενζίνη που ξέρουμε σήμερα.

Όταν συνειδητοποιήθηκε η διαφορά, η νέα ένωση ονομάστηκε **βενζόλιο** (στη διεθνή βιβλιογραφία : benzene - βενζένιο).

Ο ΚΕΚΥΛΕ και ΤΟ BENZOLIO

Ο Friedrich August Kekulé (1829 - 1896) ήταν ένας Γερμανός που έθεσε τις βάσεις για τις μοντέρνες θεωρίες της δομής στην Οργανική Χημεία.

Το 1858 ο Kekulé έδειξε ότι ο άνθρακας σχηματίζει τετράεδρα και μπορούσε να ενωθεί με άλλα άτομα άνθρακα σχηματίζοντας μακριές αλυσίδες. Αυτή η θεωρία οδήγησε στην κανονόηση της δομής των άκυκλων (αλειφατικών) ενώσεων.

Όμως η δομή του βενζολίου και των παραγώγων του, δεν μπορούσε να εξηγηθεί με βάση αυτή τη θεωρία και παρέμενε αινιγματική.

Το 1865 ο Kekulé πρότεινε ότι η δομή του βενζολίου ήταν ένας κλειστός δακτύλιος έξι ατόμων άνθρακα με τους διπλούς δεσμούς να εναλλάσσονται με τους απλούς.

Ο Kekulé περιγράφει πως η ιδέα της δομής του βενζολίου του ήρθε σ' ένα όνειρό του :

"Καθόμουν γράφοντας, αλλά η δουλειά δεν προχωρούσε οι σκέψεις μου ήταν αλλού. Γύρισα την καρέκλα μου προς τη φωτιά στο τζάκι και αφαιρέθηκα. Μου φάνηκε πως τα άτομα μεγθύνονταν μπροστά στα μάτια μου, μπορούσα να ξεχωρίσω τις δομές τους : μεγάλες σειρές, μερικές φορές πιο κοντά η μια στην άλλη, όλες να στρέφονται και να κουνιούνται σαν την κίνηση του φιδιού. Αλλά να ! Ένα απ' τα φίδια είχε αρπάξει την ουρά του με το στόμα του και ολόκληρο το σχήμα στρεφόταν συνεχώς. Ξύπνησα σαν από λάμψη μιας δυνατής αστραπής . . . όλη την υπόλοιπη νύχτα δούλευα πάνω στην υπόθεση αυτή . . ."

Οι ιδέες του Kekulé καταπολεμήθηκαν από τους σύγχρονους του.

Χαρακτηριστική είναι μια γελοιογραφία πάνω στις ιδέες του, που δημοσιεύτηκε σε μια σατιρική εφημερίδα της εποχής εκείνης.

Σήμερα ξέρουμε ότι είχε απόλυτο δίκιο.

